

Haber-Yorum

Yolsuzluk, Rüşvet ve Demokratik Siyaset!

Haber:

Geçtiğimiz iki hafta boyunca, İngiliz parlamenter sistemi bir kez daha bir dizi yolsuzluk ve rüşvet skandallarıyla karıştı. Zira parlamentonun standartlar komiseri tarafından yapılan bağımsız bir soruşturmada, Muhafazakar Parti Milletvekili Owen Patterson'ın, danışmanlık çalışmaları karşılığında kendisine yılda 100.000 sterlinden fazla ödeyen iki özel şirket - Radox ve Lynn'y Country Foods- adına bakanlara ve yetkililere baskı yapmak için pozisyonunu kullandığı ortaya çıktı. Bunun ardından parlamentodan 30 gün uzaklaştırma cezasına çarptırıldı. Bunun üzerine Muhafazakar Parti liderliğindeki İngiliz hükümeti, Muhafazakar partili milletvekillerine, Patterson'ın görevden alınmasını engellemek için yapılan oylamayı desteklemesini ve Muhafazakar partili politikacılar tarafından kontrol edilen yeni bir parlamento standartları komitesi oluşturmak yoluyla milletvekilinin suistimallerini araştıran bağımsız standartlar sistemini değiştirmesini emretti. Nitekim muhalefet partileri ve çoğunluk, hükümetin yolsuzlukla mücadele kurallar kitabını kendi siyasi kazancını elde etmek için fiilen parçalamasını protesto ettiler.

Yorum:

İngiltere Başbakanı Boris Johnson ve Muhafazakar hükümeti, şu anda çeşitli yolsuzluk ve rüşvet iddialarının içine saplanmış durumdadır. Zira Johnson'ın, Marbella'da parası zengin bir Muhafazakar partili bağışçı tarafından ödenen lüks bir tatil geçirmesinden, Downing Caddesi'ndeki dairesinin abartılı bir şekilde tadilatına kadar her şeyin, başlangıçta başka bir Muhafazakar partili bağışçı tarafından ödenen 200.000 sterline mal olduğu söylenmektedir. Dolayısıyla bu da, başbakanın cömert yaşam tarzını finanse eden varlıklı bağışçıların siyasi karar alma üzerindeki etkisi hakkındaki soruların gündeme gelmesine neden olmuştur. Ayrıca hükümet, İngiliz medyasının siyasi kayırmacılık ve (aynı sosyal geçmişe sahip, aynı okullara ve üniversitelere giden ve birbirlerini sosyal olarak tanıyan insanlardan oluşan yönetici seçkinler için aşağılayıcı bir terim olan) "chodemokratik" olarak nitelendirdiği Muhafazakar Parti ile siyasi bağlantıları olan özel firmalara Covid'de milyonlarca sterlin değerinde sözleşmeler vermesi nedeniyle ağır eleştirilere maruz kalmıştır. Nitekim Sunday Times tarafından yakın zamanda yapılan bir araştırma, Muhafazakar Parti'ye en az 3 milyon sterlin bağış yapan milyonerlerin Lordlar Kamarası'nda bir koltuğu garantili gördüklerini ortaya koymuştur. Zira Temsilciler Meclisi tarafından kabul edilen yasa tasarılarını inceleyen İngiliz Parlamentosu Lordlar Kamarası'dır. Ayrıca soruşturma, 16 eski Muhafazakar Parti hazinedarından ve en büyük 22 bağışçısından biri dışında hepsine, senatoda onur rütbesi teklif edildiğini belirtmiştir.

Bununla birlikte İngiliz demokratik siyasi sisteminde oluşan yolsuzluk ve rüşvet, 1990 yılındaki sorular karşısında nakit para skandalından dolayı politikacıları çeşitli şekillerde etkileyen bir husus olmuştur. Zira iki Muhafazakar milletvekili, lüks mağaza Harrods'un sahibi adına çeşitli görevleri yerine getirmek için rüşvet vermekle suçlanmıştı. Nitekim bu, çeşitli partilerden politikacıların kamu parasını kullanarak savurganca harcama yaptıklarının ortaya çıktığı milletvekili harcamaları skandalından 2006 yılında İşçi Partisi'ne büyük meblağlarda borç veren varlıklı bağışçılar için Lordlar Kamarası'ndaki akranlarına ömür boyu verilen onur karşılığındaki nakit para skandalına kadar uzanmıştır. Böylece liste, İngiliz siyasetine zarar veren yolsuzluk ve rüşvet skandallarıyla devam edip gitmektedir.

Birçok kişi, politikacıların bu tür davranışlarının "demokrasi için zararlı" olduğunu iddia etmişlerdir. Ancak şunun anlaşılması gerekir ki, insanlara veya yöneticiye kanun yapma ve onu değiştirme hakkı veren her sistem, kesinlikle siyasetin yozlaşmasının kapılarını ardına

kadar açacaktır. Zira bu politikacılara, yasalar çıkarma ve kamu mallarını, kamu yararına kullanmak yerine kendilerinin ve müttefiklerinin mali çıkarları için harcama ve ardından da kendilerini yasal sonuçlardan korumak için daha fazla yasa çıkarma fırsatı sağlamaktadır. Ayrıca tütün, kumar ve fosil yakıt endüstrilerinde görüldüğü gibi insanların yaşamlarına veya çevreye verilen zarara rağmen, şirketlerin ve varlıklı iş adamlarının finansal kazançları elde etmek için politikalar üzerinde etkili olmalarını da sağlamaktadır. Dolayısıyla bu, genellikle onları yöneten kişiler olmak yerine sadece kendilerine hizmet eden ahlaksız ve insanlık dışı bireyleri iktidar koridorlarına çeken bir sistemdir. Nitekim tüm bunlar, doğu ve batıdaki demokrasilerde gayet belirgindir. Örneğin İngiltere'deki sistem, bu tür pozisyonlarda bulunmanın genellikle parlamentodaki yasa yapma sürecini aynı şirketler lehine etkilediği gerçeğine rağmen, yasa koyucuların zengin şirketlere ücretli danışman olarak kazançlı işler almalarına izin vermektedir. Bu nedenle bu tür demokrasilerdeki çoğunluk sisteminde, kökleşmiş bir yolsuzluğun görülmesi hiç şaşırtıcı değildir. Nitekim Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2013 Küresel Yolsuzluk Barometresine göre: Ankete katılanların %59'u İngiltere hükümetinin tamamen veya büyük ölçüde kendi çıkarları doğrultusunda hareket eden birkaç büyük kuruluş tarafından yönetildiğine inanırken diğer %31'i ise durumun bir dereceye kadar böyle olduğuna inanmakta ve %67'si de İngiltere'deki siyasi partilerin yozlaşmış ve hatta çok yozlaşmış olduğunu inanmaktadır. Ve %55'i de İngiliz parlamentosunun yozlaşmış veya çok yozlaşmış olduğunu düşünmektedirler.

Buna mukabil İslami siyasal sistem olan Hilafet'in altında; ne parlamento ne de yönetici devlet için kanun koyamaz. Zira tek yasa koyucu insan değil bizzat Allah Subhanehu ve Teala'dır. Zira Subhanehu ve Teala şöyle buyurmuştur: **“Hüküm ancak Allah'ındır.”** [Yusuf-40] Dolayısıyla hiçbir yönetici, şirket veya kurum, yasaları kendi çıkarlarına göre değiştirmek veya şekillendirmek için baskı yapamaz. Ayrıca kamu parasının kullanılması ve nelere harcanabileceği konusunda katı kurallar vardır. Buna ek olarak İslam, herhangi bir devlet yöneticisinin veya sorumlusunun, sahip olduğu yetki nedeniyle herhangi bir kişi veya şirketten hediye ve ödeme almasını yasaklamıştır. Nitekim Buhari, Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in zekât toplaması için bir kişiyi görevlendirdiğini rivayet etmiştir. Görevli, görevini tamamlayıp döndü ve şöyle dedi: Ey Allah'ın Rasulu! Bunlar sizin, bu da bana hediye edildi. Bunun üzerine Nebi, ona şöyle dedi: **أَفَلَا قَعَدْتُمْ فِي بَيْتِ أَبِيكَ وَأُمِّكَ فَتَنْظَرْتُمْ أَيُّهُدَىٰ لَكُمْ أُمَّ لَا؟** **“Sen babanın ve annenin evinde otursaydın bu hediye sana gelir miydi?”** Dolayısıyla bir görevlinin, devlet görevlerini yerine getirirken hediye almasının yanlış olduğunu vurgulamaktadır. Dahası İslam'ın insanları yönetenlere aşılacağı takva, muhasebe, velayet ve insanlara hizmet anlayışı, tüm bunlarla iç içe girmiştir. Nitekim sekizinci yüzyılda, kişisel işleriyle ilgili lambasını yakmak için kamunun yağının bir damlasını bile kullanmayı reddettiği gibi devlet malları üzerindeki muazzam sorumluluk duygusu nedeniyle abdest almak için devlet kömüründen sıcak su kullanmayı bile reddeden Halife Ömer İbn Abdülaziz gibi liderleri ortaya çıkaran işte bu anlayıştır. Kendisi lider olmadan önce zengin bir adamdı ama servetini tebasının hizmetinde harcadığı için kendi adına sadece bir gömleği olduğu halde ölmüştür. İnsanlara gerçekten hizmet eden sistem ve liderlik ile küçük bir elit gruba fayda sağlayan sistem ve hükümetler arasındaki fark işte budur!

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Dr. Nesrin Nevaz